

Kinderen willen écht gehoord worden

Jaarverslag 2018-2019
en vooruitblik

Kinderrechtencommissariaat

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
22 januari 2020

Het Kinderrechtencommissariaat

- Onafhankelijke instelling Vlaams Parlement
- Overleg- en Adviesorgaan
- Van signaal tot advies – van meldingen bij onze Klachtenlijn tot beleidsadvies
- De Commissie van Toezicht voor de gesloten instellingen
- Samenwerking met de Vlaamse volksvertegenwoordigers

Samenwerking met Vlaamse volksvertegenwoordigers

■ Via Parlement kan het Kinderrechtencommissariaat:

- mee wegen op het beleid
- rechtstreeks communiceren met de politiek verantwoordelijken
- een zicht hebben op de beleidsagenda van binnenuit

Samenwerking met Vlaamse volksvertegenwoordigers

■ Via het Kinderrechtencommissariaat kan het Parlement:

- de vinger aan de pols houden over wat er leeft bij kinderen en jongeren
- kinderen en jongeren effectief een stem geven en hen betrekken

*Een stem voor een doelgroep zonder
stemrecht*

- verbanden zien over beleidsdomeinen heen en de implicaties hiervan voor jongeren

De kracht van verbinding

Wat kan het Kinderrechtencommissariaat voor u doen?

- **Vraag advies**: benut de expertise van het Kinderrechtencommissariaat in kindspecifieke beleidsdomeinen.
- **Vraag toelichting**: het Kinderrechtencommissariaat verduidelijkt graag zijn adviezen tijdens een individueel gesprek of een hoorzitting in een commissie van het Vlaams Parlement.
- **Grijp in** door uw parlementair werk als Vlaamse volksvertegenwoordiger en voorkom zo dat problemen voor kinderen zich blijven voordoen.

Commissie van Toezicht

- Plenaire vergadering Vlaams Parlement, 3 februari 2017
- Toezichtsorgaan voor alle gesloten en besloten Vlaamse instellingen waar jongeren verblijven
- Niet vanuit een wantrouwen tegenover de instellingen, maar als een extra venster dat opengaat
- Maandcommissarissen zijn vrijwilligers
- Kinderrechtencommissaris voorzitter
- Voorstelling jaarverslag op **woensdag 25 maart 2020 om 12 u in zaal De Schelp** van het Vlaams Parlement

2018-2019

Aantal meldingen bij Klachtenlijn

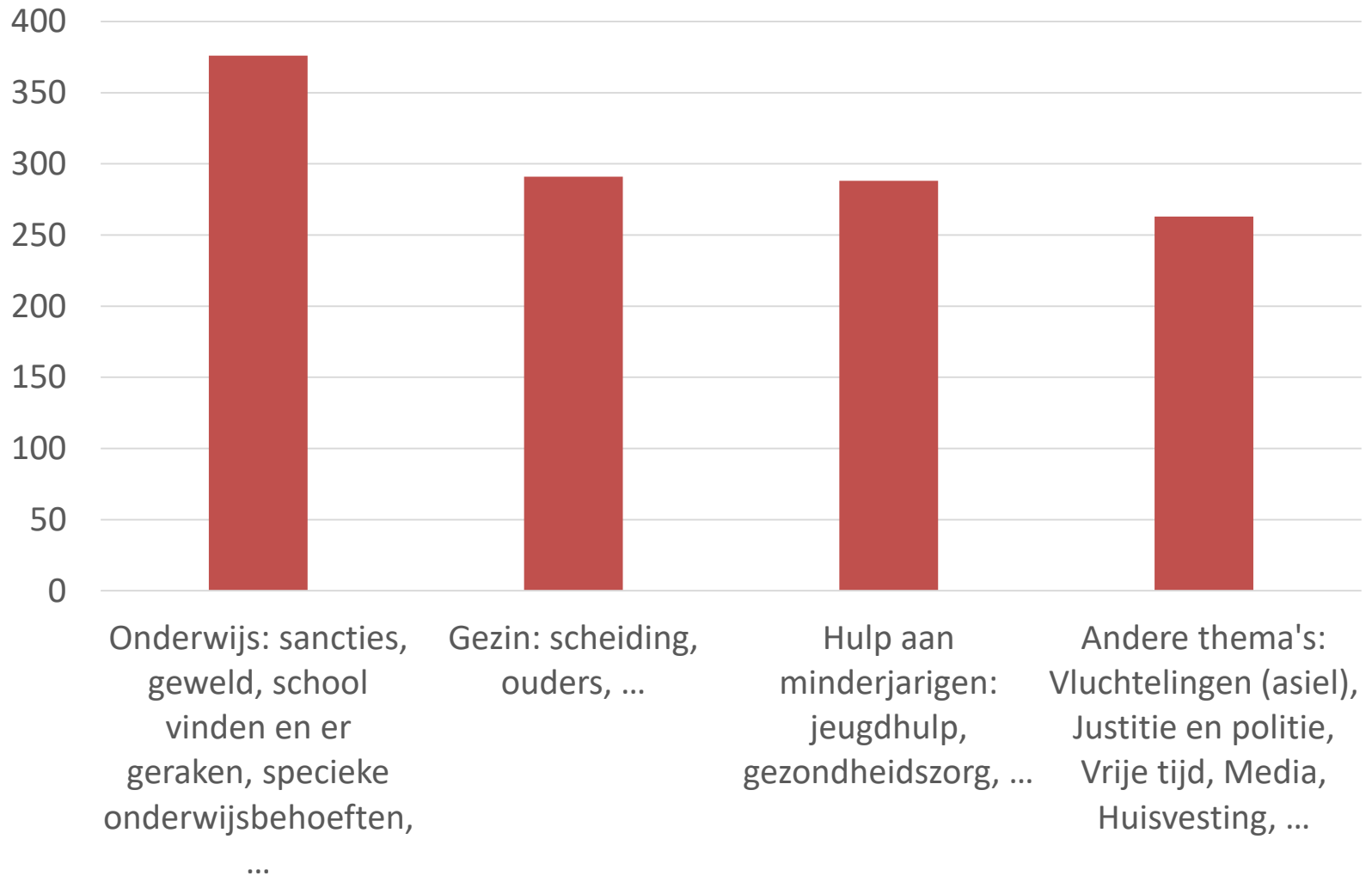
- Alle Vlaamse bevoegdheidsdomeinen
- Doelgroep: Wie kan melden?
 - Kinderen en jongeren
 - Ouders
 - Praktijkwerkers of professionals (hulpverleners, directies, leerkrachten, artsen, jeugdwerkers, buurtwerkers, politieambtenaren, advocaten,...)
 - Iedere andere burger die een schending van kinderrechten in zijn omgeving vaststelt
- Vragen, klachten en signalen per werkjaar

Werkjaar	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Vragen en klachten	975	1.028	1.141	1.239	1.224	1.218

2018-2019

Meest gemelde thema's bij Klachtenlijn

2018-2019

Meest voorkomende klachten

- Recht op onderwijs: sanctiebeleid scholen, gebrek aan samenwerking onderwijs-welzijn
- Recht op hulp en bijstand: wachtlijsten, nood aan vertrouwenspersoon
- Rechten binnen het gezin: gevolgen van (v)chtscheidingen, gebrek aan hoorrecht voor jonge kinderen
- Recht op vrije tijd: sportclubs die jongeren on hold zetten

2018-2019

Meest voorkomende klachten bij vrije tijd

- **Spelende kinderen** laten van zich horen
- **Gezond en ethisch sporten**
 - Belangrijke stappen vooruit door beleid
 - Belangrijk dat kinderen gehoord worden, bv. Aanspreekpunten Integriteit
 - Klachtenlijn verwijst door en volgt op
 - Ook bij niet-erkende, niet bij federatie aangesloten clubs en verenigingen?
- Kinderen ‘on hold’ gezet door sportclubs
 - Klachten over **geweigerde transfers**
 - **Gezinnen nog te weinig geïnformeerd** over rechten en plichten voor aansluiting, vrijheidsregeling en transfers
 - **Goede praktijken** van verschillende federaties

2018-2019

Meest voorkomende klachten bij media

■ Herkenbare kwetsbare jongeren

- Klachten over schendingen recht op privacy, recht op afbeelding en recht om vergeten te worden
- Klachtenlijn bemiddelt bij journalisten en redacties
- Waar nodig warme overdracht Raad voor Journalistiek, Gegevensbeschermingsautoriteit

Respecteer de privacy van de
gerepatrieerde kinderen uit de Syrische
vluchtelingenkampen: laat deze kinderen
kind blijven

14.06.2019

Child Focus, de Franstalige kinderrechtencommissaris Bernard Devos en de Nederlandstalige kinderrechtencommissaris ad interim Naima Charkaoui roepen de media op om de privacy van de kinderen te respecteren, geen verdere details over hen vrij te geven en hen op die manier alle kansen te geven. Ze vragen aan sommige media om de gedetailleerde informatie over de kinderen direct van hun kanalen te verwijderen. En zo gevolg te geven aan de deontologische code van de Raad voor de Journalistiek. Deze kinderen zijn slachtoffers van de situatie en hebben het recht om in alle rust hun kindertijd en tienerjaren te beleven, zoals elk ander kind.

Voorbeeld niet beschikbaar

[Persbericht Respecteer de privacy van de gerepatrieerde kinderen uit de Syrische vluchtelingenkampen 14 juni 2019 \(153.99 kB\)](#)

2018-2019

Meest voorkomende klachten bij media

- Informeren op maat en toestemming vragen van de minderjarige/ouders
 - Extra aandacht bij zwaardere of langer lopende programma's
- Als de toestemming ingetrokken wordt
 - Tijdens of na de opnames
 - Liever niet op televisie
 - Te kijk gezet
 - Rekening houden met kinderrechten en toegankelijke klachtenprocedures
 - Bij blijvende discussie warme overdracht Gegevensbeschermingsautoriteit

2018-2019

Van structurele knelpunten naar adviezen

- Schriftelijke adviezen – deelname hoorzitting in het Vlaams Parlement
 - Naar een kindvriendelijk **woninghuurdecreet**: kinderen en jongeren meer zichtbaar maken in beleid en praktijk
 - Naar een sluitend verbod op **opsluiting van begeleide minderjarige vreemdelingen** met oog op repatriëring
 - Naar een **jeugddelinquentierecht** met sterke rechtswaarborgen
 - Jeugdhulp en **adoptie**: twee systemen met verschillende doelstellingen
 - **Verplichte jeugdhulp** bij overgang naar meerderjarigheid bij een selectie groep

2018-2019

Van structurele knelpunten naar adviezen

- Schriftelijke adviezen – hoorzitting in het Vlaams Parlement
 - **Afstammingscentrum** en DNA-databank: belangrijke stappen vooruit voor het recht op afstammingsinformatie
 - Kwetsuren van **racisme** bij kinderen als stoorzender in de ontwikkeling
 - Decreet **buitenschoolse opvang** en activiteiten biedt kansen maar sterker vangnet is nodig
 - **Jeugd- en kinderrechtenbeleid** kon straffer uit de hoek komen
 - Ga voor stevige kinderrechtenfundamenten die uitwerking van **persoonsvolgende financiering voor minderjarigen** ondersteunen

2019-2024

Advies bij beleidsnota jeugd

■ Kinderrechten als referentie en kompas

- Samenwerking met alle beleidsdomeinen en -niveaus
- VN-Kinderrechtencomité vraagt om actieplan voor 'alle' kinderrechten <-> vijf prioriteiten in vernieuwd JKP
- We kijken uit naar jaarlijks overleg met iedere Vlaamse minister
- We scharen ons achter een kind- en jeugdreflex met mandaat

■ Jeugdinformatie

- Nood aan digitale informatie én iemand die het uitlegt
- Een WATWAT-label voor informatie met directe impact op het leven van kinderen en jongeren
- Belang van jeugdrecht.be

2019-2024

Advies bij beleidsnota jeugd

- Lokaal jeugd- en kinderrechtenbeleid
 - Decentraliseren van jeugdbeleid biedt kansen maar omvat ook risico's
 - Lokaal jeugd- en kinderrechtenbeleid moet op ondersteuning kunnen rekenen
 - Label Kindvriendelijke Steden en Gemeenten: straffe ondersteuning blijft nodig
 - Vlaams Netwerk Kind- en Jeugd vriendelijke Steden en Gemeenten
 - Lokaal jeugd- en kinderrechtenbeleid moet gemonitord worden
 - Tweemeting en stads- en gemeentemonitor
 - Vrijetijdsmonitor met focus op kinderrechten en aanzet tot dialoog?

2019-2024

Advies bij beleidsnota jeugd

- 3% (2,1%) tot 6% (5,1%) besparing
 - Kinderrechten onder druk
 - Bezorgd om vrijetijdsparticipatie van kwetsbare kinderen
 - Hoeveel rek zit er op de veerkracht van het jeugdwerk
 - Bezorgd over besparing bovenbouw die jeugdwerkorganisaties en lokale besturen ondersteunen

2019-2024

Mediabeleid vanuit kinderrechten

- Minderjarigen hebben nood aan bijzondere zorg en bescherming, én hebben recht op privacy (art.16), passende informatie (art.17), ontplooiing (art.29). Jongeren zijn hierover bezorgd, o.m. over de verspreiding van fake news (rapport ENYA 2019 over kinderrechten online)
- Omzetting van de AVDM-richtlijn, met o.a. als doel een adequaat niveau aan bescherming van kinderen te bieden, biedt mogelijkheden
 - ‘Kijkwijzer’-methode uitbreiden naar lineaire en niet-lineaire omroepen en videoplatformdiensten
 - 6 categorieën (geweld, angst, seks en seksualiteit, discriminatie, drugs en/of alcoholmisbruik en grof taalgebruik) uitbreiden met waarschuwing voor gokken

2019-2024

Mediabeleid vanuit kinderrechten

- Zet in op mediawijsheid:

Veranker een Kenniscentrum Mediawijsheid in decreet en zorg voor transversale samenwerking met onderwijs.

- We missen thema's als cyberpesten en digitale kloof in de beleidsnota media

Ook hier kan een sterk Kenniscentrum Mediawijsheid een rol spelen. Echter, digitale kloof is niet enkel een verhaal van competenties maar ook van toegankelijkheid en drempels zoals het beschikken over computer/internet. Een grote groep kinderen en jongeren mist dus de aansluiting.

2020-2025

Caroline Luistert

- In 2020 gaan praten met kinderen en jongeren over waar zij op botsen.
- Focus op kinderen en jongeren in een kwetsbare situatie (jeugdhulp, psychiatrie, buitengewoon onderwijs, jongeren op de vlucht, jongeren in armoede).
- Hier inhoud uithalen voor ons beleid de volgende jaren.

2020-2025

Focus van het Kinderrechtencommissariaat

Naast de basisopdracht van klachtenbehandeling en advieswerk:

- Recht op inspraak van kinderen en jongeren uit een kwetsbare doelgroep
- Implementatie decreet Jeugddelinquentierecht nauw opvolgen
- Implementatie Persoonsvolgende Financiering voor kinderen en jongeren met een beperking opvolgen
- Kinderarmoede
- Recht op onderwijs

Hartelijk dank!

■ Caroline Vrijens

- Kinderrechtencommissaris
- caroline.vrijens@vlaamsparlement.be
- 02 552 98 00
- @KRCommissaris

- www.kinderrechtencommissariaat.be
www.kinderrechten.be